

2ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΑΡΧΑΙΟ ΔΡΑΜΑ
ΔΙΚΑΙΟ
ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ

5•6•7 Μαΐου

2 0 2 3

Αίθουσα 212
2ος όροφος
Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.

 ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

 ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΚΘΒΕ
ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ Α.Π.Θ. - ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ Δ.Π.Θ.
Σε σύμπραξη με το ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

2^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΑΡΧΑΙΟ ΔΡΑΜΑ, ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Αίθουσα 212, 2ος όροφος Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.

5–7 Μαΐου 2023

Στη μνήμη των παιδιών που χάθηκαν στα Τέμπη

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Παρασκευή, 5 Μαΐου 2023

12:30-13:00 Έναρξη – Χαιρετισμοί

13:00-14:30 Α' συνεδρία - Προεδρία Γιαννούλα Καρύμπαλη-Τσίπτσιου

13:00-13:30 *Κυνός ταλαίνης σήμα: Η Εκάβη και το έγκλημά της*
Μαρία Αρχιμανδρίτου

13:30-14:00 *Όδος δίκαιος; Αθηναϊκοί θεσμοί στις Ευμενίδες*
του Αισχύλου και τους Ηρακλείδες του Ευριπίδη
Πουλχερία Κυριάκου

14:00-14:30 *Σκότος - «συνεργάτης»: Παράμετροι αττικού*
ποινικού δικαίου με αφορμή έναν στίχο από τον Ιππόλυτο του
Ευριπίδη
Καλλιόπη Παπακωνσταντίνου

14:30-15:30 *Διάλειμμα για γεύμα*

15:30-17:00 Στρογγυλή τράπεζα - Προεδρία Καλλιόπη Παπακωνσταντίνου

Μάγδα Βουκελάτου (Ευριπίδη *Μήδεια*), Παναγιώτης
Κοταρίδης (Αριστοφάνη *Βάτραχοι*), Σαββίνα Μεντεσίδου
(Σοφοκλή *Ηλέκτρα*), Κωνσταντίνα Νικολτσιούδη (Ευριπίδη
Τρωάδες), Προκόπης Παναγόπουλος (Ευριπίδη *Βάκχες*),
Ειρήνη Περπερίδου (Σοφοκλή *Αντιγόνη*), Γιώτα Ψαρρά
(Σοφοκλή *Αίας*)

17:00-17:30 *Διάλειμμα για καφέ*

17:30-19:30 Β' Συνεδρία - Προεδρία Ευάγγελος Αλεξίου

17:30-18:00 Ο Αριστοφάνης και η εξωτερική πολιτική των Αθηνών στις αρχές του 4ου αιώνα π.Χ.

Ιωάννης Ξυδόπουλος

18:00-18:30 Ιστορική τραγωδία και Πολιτική

Μαρία Πλαστήρα

18:30-19:00 Το δίκαιο και η πόλη. Άλλη μια ανάγνωση της Αντιγόνης

Ιφιγένεια Καμτσίδου

19:00-19:30 Η έννοια της δικαιοσύνης και της εξουσίας από την Ηλέκτρα του Σοφοκλή στις Μύγες του Σαρτρ

Άσπα Θεοχάρη

Σάββατο, 6 Μαΐου 2023

9:15-10:30 Στρογγυλή τράπεζα - Προεδρία Μαρία Γιούνη

Βασίλης Δράκος (Αισχύλου *Ικέτιδες*), Βασιλεία Παπαστεφανάκη (Αισχύλου *Ευμενίδες*), Μαρία Μπεκίρη (Αριστοφάνη *Όρνιθες*), Ευαγγελία Σισμανίδου (Αριστοφάνη *Ιππής*), Μάρθα-Μαρία Τσεκούρα (Ευριπίδη *Μήδεια*)

10:30-11:00 Διάλειμμα για καφέ

11:00-12:30 Γ' συνεδρία - Προεδρία Γεώργιος Δέλλιος

11:00-11:30 Η αρχετυπική σύγκρουση μητριαρχικού και πατριαρχικού κόσμου στην «Ορέστεια» και η συνδιαλλαγή τους μέσα στην αισχύλεια κοσμική τάξη

Ευαγγελία Ποδηματά

11:30-12:00 Ανιχνεύοντας τις απαρχές του πολιτικού ασύλου στις *Ικέτιδες* του Αισχύλου

Αριάδνη Γκάρτζιου-Τάττη

12:00-12:30 Ο νόμος στην τραγωδία

Κώστας Δουζίνας

12:30-13:30 Διάλειμμα για γεύμα

13:30-15:30 Δ' συνεδρία - Προεδρία Άρης Στυλιανού

13:30-14:00 Θεωρικό ταμείο: νομοθεσία, πολιτική και ρητορική

Αθανάσιος Ευσταθίου

14:00-14:30 Σάτιρα, Δίκαιο και Πολιτική στον Αριστοφάνη

Αστέριος Πελτέκης

14:30-15:00 Γυναικείες αναπαραστάσεις στο νόμο και το δράμα: Από τον Σόλωνα στον Αριστοφάνη

Μαρία Γιούνη

15:00-15:30 *Cum ira et studio*: Οργισμένοι Ρωμαίοι και ελληνικές αντιδικίες

Άγγελος Χανιώτης

15:30-16:00 Διάλειμμα για καφέ

16:00-17:30 Ε' συνεδρία - Προεδρία Λυδία Παπαρρήγα-Αρτεμιάδη

16:00-16:30 Μήδεια. Διόνυσος, Κόσμος

Βασίλης Παπαγεωργίου

16:30-17:00 Ο ήχος ως ίχνος: για μια αρχαιολογία της παρακολούθησης με αφορμή τους *Ιχνευτές* του Σοφοκλή

Τζούλια Χρυσοστάλη

17:00-17:30 Η σύμβαση επί σκηνής: *δεξιώσεις και πίστις* στο αρχαίο δράμα

Αθηνά Δημοπούλου

17:30-18:00 Διάλειμμα για καφέ

18:00-19:30 ΣΤ' συνεδρία - Προεδρία Ακρίτας Καϊδατζής

18:00-18:30 Η δημόσια και ιδιωτική ζωή στις κωμωδίες του Αριστοφάνη: νόμοι, καθημερινότητα και αρχαιολογικά στοιχεία

Πολυξένη Αδάμ-Βελένη

18:30-19:00 *Όρνιθες*: Σατιρικά εργαλεία και επιλογές πολιτικής στο σχέδιο δόμησης της Πολιτείας των πουλιών, Νεφελοκοκκυγίας

Στάθης Παχίδης

19:00-19:30 Η σύγκρουση φυσικής αιτιοκρατίας και πόλης στο αρχαίο δράμα και η 'ηχώ' της στο δημοτικό και λαϊκό τραγούδι

Γεώργιος Ανδρέου

19:30-20:30 Θεατρικό δρώμενο Κ.Θ.Β.Ε.

Chatroom: Antigone vs Kreon

ΔΙΑΝΟΜΗ

Σκηνοθετική επιμέλεια: Εύη Σαρμή

Μουσική επιμέλεια- πρωτότυπη μουσική: Γιάννης
Τσεμπερλίδης
Επιμέλεια κίνησης: Ευανθία Σωφρονίδου
Ενδυματολογική και σκηνογραφική επιμέλεια: Δανάη Πανά

Ελευθερία Αγγελίτσα
Λίλα Βλαχοπούλου
Ελένη Γιαννούση
Γιώργος Κολοβός
Χρίστος Νταρακτσής
Ευανθία Σωφρονίδου
Στέργιος Τζαφέρης
Γιάννης Τσεμπερλίδης

Κυριακή, 7 Μαΐου 2023

11:00-12:00 Παρουσίαση βιβλίου

Μαρία Γιούνη & Καλλιόπη Παπακωνσταντίνου (επιμ.), *Αρχαίο
Δράμα, Δίκαιο και Πολιτική*, Εκδόσεις Ασίνη, Αθήνα 2023.

Διεθνής Έκθεση Βιβλίου Δ.Ε.Θ.

Αίθουσα: Εξώστης Ι

Περίπτερο 15

Συντονιστής: Δημήτρης Μπαχάρας

Ομιλητές:

Μαρία Γιούνη

Γεώργιος Δέλλιος

Ιωάννης Τζαμτζής

ΣΥΝΕΔΡΟΙ

- ♦ Αδάμ - Βελένη Πολυξένη, Αρχαιολόγος, Θεατρολόγος, Υπουργείο Πολιτισμού
- ♦ Αλεξίου Ευάγγελος, Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, Φιλοσοφική Σχολή Α.Π.Θ.
- ♦ Ανδρέου Γεώργιος, Συνθέτης, Ποιητής, Καλλ. Δ/ντής ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Σερρών
- ♦ Αρχιμανδρίτου Μαρία, Ποιήτρια, Καθηγήτρια Εγκληματολογίας και Σωφρονιστικής, Νομική Σχολή Α.Π.Θ.
- ♦ Γιούνη Μαρία, Καθηγήτρια Ιστορίας Δικαίου, Νομική Σχολή Δ.Π.Θ.
- ♦ Γκάρτζιου - Τάττη Αριάδνη, Ομότ. Καθηγήτρια Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας, Παν/μιο Ιωαννίνων
- ♦ Δέλλιος Γεώργιος, Ομότ. Καθηγητής Αστικού Δικαίου, Νομική Σχολή Α.Π.Θ.
- ♦ Δημοπούλου Αθηνά, Αν. Καθηγήτρια Ιστορίας Δικαίου, Νομική Σχολή Ε.Κ.Π.Α.
- ♦ Δουζίνας Κώστας, Καθηγητής Νομικής και Πολιτικής Φιλοσοφίας, Κολέγιο Birkbeck, Πανεπιστήμιο Λονδίνου, Ην. Βασίλειο
- ♦ Ευσταθίου Αθανάσιος, Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας, Κοσμήτωρ Τμήματος Ιστορίας Ιονίου Παν/μίου
- ♦ Θεοχάρη Άσπα, Μουσικός, Δικηγόρος, υπ. Διδάκτορας Διοικητικού Δικαίου, Νομική Σχολή Α.Π.Θ.
- ♦ Καϊδατζής Ακρίτας, Αν. Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου, Νομική Σχολή Α.Π.Θ.
- ♦ Καμτσίδου Ιφιγένεια, Αν. Καθηγήτρια Συνταγματικού Δικαίου, Νομική Σχολή Α.Π.Θ.
- ♦ Καρύμπαλη - Τσίπτσιου Γιαννούλα, Ομότ. Καθηγήτρια Αστικού Δικαίου, Νομική Σχολή Α.Π.Θ., Πρόεδρος Κ.Θ.Β.Ε.

- ◆ Κυριάκου Πουλχερία, Καθηγήτρια Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ.
- ◆ Μπαχάρας Δημήτρης, Ιστορικός, Συγγραφέας, Εκδότης
- ◆ Ξυδόπουλος Ιωάννης, Αν. Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ.
- ◆ Παπαγεωργίου Βασίλειος, Συγγραφέας, Μεταφραστής, Καθηγητής Δημιουργικής Γραφής, Linnaeus University, Σουηδία
- ◆ Παπακωνσταντίνου Καλλιόπη, Αν. Καθηγήτρια Ιστορίας Δικαίου, Νομική Σχολή Α.Π.Θ.
- ◆ Παπαρρήγα - Αρτεμιάδη Λυδία, Δ/ντρια Ερευνών - Διευθύνουσα Κέντρου Ερεύνης Ιστορίας Ελληνικού Δικαίου Ακαδημίας Αθηνών
- ◆ Παχίδης Στάθης, Νομικός, Τραγουδοποιός, Κειμενογράφος
- ◆ Πελτέκης Αστέριος, Ηθοποιός, Σκηνοθέτης, Θεατρολόγος, υπ. Διδάκτωρ Ιονίου Πανεπιστημίου, Καλλ. Δ/ντής Κ.Θ.Β.Ε.
- ◆ Πλαστήρα Μαρία, Επίκ. Καθηγήτρια Κλασικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, Φιλοσοφική Σχολή Α.Π.Θ.
- ◆ Ποδηματά Ευαγγελία, Καθηγήτρια Αστικού Δικονομικού Δικαίου, Νομική Σχολή Α.Π.Θ.
- ◆ Στυλιανού Άρης, Καθηγητής Πολιτικής Φιλοσοφίας, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών Α.Π.Θ.
- ◆ Τζαμτζής Ιωάννης, Καθηγητής, Κοσμήτωρ Φιλοσοφικής Σχολής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
- ◆ Χανιώτης Άγγελος, Καθηγητής Αρχαίας Ιστορίας, School of Historical Studies, Princeton Institute for Advanced Study, Η.Π.Α.
- ◆ Χρυσοστάλη Τζούλια, Principal Lecturer, Westminster Law School, Ην. Βασίλειο

*Μεταπτυχιακοί φοιτητές και μεταπτυχιακές φοιτήτριες Π.Μ.Σ.
Θεωρίας Δικαίου και Διεπιστημονικών Νομικών Σπουδών
Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.:*

- ♦ Βουκελάτου Μάγδα
- ♦ Κοταρίδης Παναγιώτης
- ♦ Μεντεσίδου Σαββίνα
- ♦ Νικολτσιούδη Κωνσταντίνα
- ♦ Παναγόπουλος Προκόπης
- ♦ Περπερίδου Ειρήνη
- ♦ Ψαρρά Γιώτα

*Μεταπτυχιακοί φοιτητές και μεταπτυχιακές φοιτήτριες Π.Μ.Σ.
Ιστορίας του Δικαίου και των Θεσμών Νομικής Σχολής Δ.Π.Θ.:*

- ♦ Δράκος Βασίλης
- ♦ Μπεκίρη Μαρία
- ♦ Παπαστεφανάκη Βασιλεία
- ♦ Σισμανίδου Ευαγγελία
- ♦ Τσεκούρα Μάρθα-Μαρία

ΧΟΡΗΓΟΙ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εκφράζουμε θερμότατες ευχαριστίες στους χορηγούς του Συνεδρίου:

- ♦ Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.
- ♦ Ελληνική Εταιρεία Ιστορίας Δικαίου
- ♦ Π.Μ.Σ. Θεωρίας Δικαίου και Διεπιστημονικών Νομικών Σπουδών Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.
- ♦ Π.Μ.Σ. Ιστορίας του Δικαίου και των Θεσμών Νομικής Σχολής Δ.Π.Θ.
- ♦ Κοσμητεία Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΔΙΚΑΙΟΥ**